Open brief aan Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) en Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ)

Het coronavirus grijpt pijlsnel om zich heen. Dat leidt tot veel onrust bij zorgmedewerkers. Hoe voorkom je dat je besmet raakt, of collega's en patiënten besmet? Wij adviseren mensen in de zorg in principe een medisch mondneusmasker (type IIR) te gebruiken. En daarvan alleen af te wijken als je dat professioneel nodig en verantwoord vindt. Wij vragen u ons advies over te nemen in de ziekenhuizen. Steeds meer zorginstellingen doen dat al. Want je moet er alles aan doen om de kans op besmetting van zorgprofessionals en patiënten zo klein mogelijk te houden. Veiligheid moet vooropstaan. Daar hoort een heldere en eenduidige afspraak over persoonlijke beschermingsmiddelen bij.

Binnenkort komt die duidelijkheid er met een landelijke plicht om in publieke binnenruimtes een mondneusmasker te dragen. Aan die duidelijkheid ontbreekt het echter waar de meest kwetsbare Nederlanders verblijven: ziekenhuizen. Dat is in de praktijk verwarrend en onveilig. Bij sommige contacten tussen patiënt en zorgverlener zijn, volgens de huidige richtlijnen, mondneusmaskers niet nodig. Maar ook wanneer dat wel noodzakelijk is, hoeft zorgpersoneel op de gang weer geen masker te dragen. Bij de patiënt of in het lab je masker op, bij het koffieapparaat je masker af. Alsof het virus zich een paar meter verder anders gedraagt.

Patiënten geven aan zich onveilig te voelen wanneer zij medewerkers zien zonder beschermende middelen. De verhalen van onze leden stromen dagelijks binnen. Wat zeg je tegen de patiënt die bijkomt van een zware operatie en je vraagt waarom verpleegkundigen rondlopen zonder bescherming? Kun je dan met droge ogen zeggen dat het veilig is? Natuurlijk niet! Het uitblijven van een heldere norm – in principe mondneusmasker dragen (tenzij je als professional anders besluit) – is ook onbegrijpelijk gezien de snelgroeiende uitval onder medewerkers. In sommige ziekenhuizen test 40 procent van de collega's positief op COVID-19. Dagelijks sluiten ziekenhuisafdelingen omdat veel medewerkers ziek zijn. Het virus zal helaas nog even onder ons blijven, dus moeten we er alles aan doen om medewerkers zo lang mogelijk fit en gezond te houden én patiënten zo min mogelijk te besmetten.

We weten dat het verminderen van de angst voor besmetting daarbij heel belangrijk is. Onbeschermd werken voedt die angst. Zorgmedewerkers moeten altijd over beschermende middelen kunnen beschikken. Zij en hun patiënten, úw patiënten, verdienen maximale bescherming. Aan tekorten kan het niet langer liggen, want volgens het ministerie van VWS liggen de pakhuizen met beschermende middelen vol. Ook als mondmaskers preventief worden gebruikt. Ziekenhuisbestuurders, waar wachten jullie op? Er is geen dag te verliezen in de strijd tegen corona.

Elise Merlijn, FNV Zorg en Welzijn
Stella Salden, NU'91
Anneke Westerlaken, CNV Zorg en Welzijn
Rob Koster, FBZ vakbond voor zorgprofessionals
Gerton Heyne, V&VN
Dianda Veldman, Patiëntenfederatie Nederland

24 oktober 2020